

Do Švýcarska za uměním...

Paul Klee v Bazileji a Raffael Benazzi v Rapperswilu

Tradičně bohatá země Švýcarsko, není zrovna rájem pro tvořící umělce, ale zato pro výstavy umění. Renomované umění především.

Na podzim byly otevřeny hned dvě výstavy, které stojí za zímku a za návštěvu... třeba během cesty po severním Švýcarsku nebo jižním Německu.

V aglomeraci Bazileje, v Riehen je sídlo nadace galeristy a obchodníka umění pana Beyelera - známého daleko za hranice Švýcarska. Beyeler se postupem doby věnoval více a více sbíráním umění a založení nadace bylo jen logickým pokračováním v zájmu zveřejnění jeho rozsáhlé sbírky.

Budova nadace je umístěna v krásném parku, oživeným vodními instalacemi; velkým oknem je vidět do klíčové komnaty věnované Giacomettimu a naopak - Giacomettiho instalace soch tvoří krásný rámec pohledu z muzea do parku

Žijící legenda a nestor mecenášů umění ve Švýcarsku byl přítelem význačných umělců již v době před druhou světovou válkou. Jedním z nich byl Paul Klee.

Tvorba P. Klee 1933 - 1940 je nedělitelnou součástí nejzávažnějších děl světové Moderny. Převzetí moci v Německu znamenalo okamžitý konec malířova působení jako profesor na Akademii v Düsseldorfu.

Klee bojoval s nacionálním socialismem, jeho obrazy se brzo

nesměly vystavovat a konečně emigroval v prosinci 1933 do Švýcarska. Usídlil se v Bernu, který znal z mládí, díky přátelům našel skromný ateliér a začal tvořit. Tato díla byla značně poznamenána jeho psychickým stavem. Přesto vznikla řada vynikajících děl, některé jsou plné optimizmu a veselí, většina ale vyjadřuje jeho skepsi a rozpory, zvláště typické kontrastem mezi barevnými plochami rozdělené černými trámy. Po dlouhé době je možno poprvé shlédnout pozdní tvorbu P. Klee v takovém množství. Přes 100 exponátů je rozděleno do několika oddělení, ke každému z nich patří několikajazyčný informační panel. Magnetofonový průvodce je doporučitelný ale není podmínkou. Uspořádání a osvětlení interiéru patří mezi nejzdařilejší ve Švýcarsku.

27 spičkových děl je popsáno v letáku, který je zdarma k dispozici v několika jazycích.

Obraz „Brána k hloubce“ z roku 1936 je milníkem v životě Paul Klee a jednoznačně ovlivněný propuknutím umělcovy neléčitelné nemoci sklerodermie. V jasném kontrastu a poprvé v jeho tvorbě se objevuje neproniknutelná dlaždicová stěna a jednoznačný okresek černa. (viz foto 16.3) Početně zastoupený je rok 1938, který je považován za nejplodnější a je zároveň rokem největších formátů. „Bohatý přístav“ upoutá návštěvníka svou symbolikou i virtuozní kompozicí fragmentů, jakoby naplavených slov v proudu života s imaginárními přístavy.

„Smrt a oheň“ jeden z posledních obrazů dokončoval Klee měsíc před smrtí...vše je znázorněno koncentricky, jako ikona, podtrhnutá žhavou barvou. Fragmenty písma připomínají DTO , nebo je to TOD? Čili smrt...Tento obraz se vymyká další interpretovatelnosti - i jeho čtvercový formát je hodně vyjimečný. Klee umírá vyčerpán a opuštěn v roce 1940.

Výstava je otevřena do 9.listopadu každý den a je poslední výstavou před slavnostním otevření Paul Klee Centra v Bernu v roce 2005.

Benazzi, Winiger a Marin

Tato výstava je v Rapperswilu na Curyšském jezeře. Moderní budova kulturního centra je predestinována pro skupinové výstavy a tak je tomu i v aktuálním případě.

Výstava je věnována jako hommage význačným umělcům R. Benazzi, Jean Marin a Ursus A. Winiger. Trojice umělců má tolik společného jako rozdílného: věkově jsou od sebe přesně 5 let. Zastoupeny jsou kresby, konkrétní instalace a symbolické skulptury. Jeden je známý po celém světě, druhý je ruku v ruce s vlastní tvorbou i nejvlivnějším a zasloužilým propagátorem umění na školách a pro mladistvé ve Švýcarsku a třetí je umělcem spojeným hlavně se svým rodištěm.

Raffael Benazzi, tvořící v Curychu, Tesinu, Ligursku a s ateliérem v New Yorku se vyznamenal především

kongeniálním zvládnutím různých materiálů, především dřeva, kamene a kovu, vesměs velkých formátů. Zároveň je fascinován šperky a vytvořil velké množství vyjimečných kreseb pro pohled - just for nice looking, na výstavy i jako užité umění.

Jean Marin, hravě a symbolisticky, kreslí a maluje ze života. Svoji spjatost s dětmi a mládeží prozradí rád a dokonale s hlubokým porozuměním pro barvy a kompozici.

Ursus A. Winiger tvoří pod motem „Otevřeně a pro veřejnost“. Jeho objekty hrají barvama, zvláštní efekty dosahuje prostorovou malbou žánru trompe l'oeil na různé materiály. Winiger je nejen umělcem srdcem a duší - ale angažuje se také pro druhé. Jeho funkce ve svazech a organizace výstav jsou jen dvě z několika dalších aktivit „věčného neposedy“.

Summa summarum - značně odvážný výběr umělců a kombinace žánrů v krásné výstavní síni a na krásném místě nad jezerem.

Hommage umělcům doprovází periodicky promítaná video show. Kulturní centrum vlastní rozsáhlou knihovnu a prodejnu uměleckých knih, tisků a monografií. Výstava je otevřena kromě pondělí.

pro Art and Antiques
Dr. Jiří W. Pollak